

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 137/2018-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 27. marca 2018 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Tiborom Nagyom, Kukučínova 8, Nové Zámky, vo veci namietaného porušenia čl. 5 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 15 Všeobecnej deklarácie ľudských práv a čl. 4 písm. a) a c) Európskeho dohovoru o občianstve rozhodnutím Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Leviciach sp. zn. ORPZ-LV-OPP1-P-29/2012 z 8. januára 2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky na jej prerokovanie.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 22. januára 2018 doručená sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie čl. 5 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 15 Všeobecnej deklarácie ľudských práv (ďalej len „všeobecná deklarácia“) a čl. 4 písm. a) a c) Európskeho dohovoru o občianstve (ďalej len „dohovor o občianstve“)

rozhodnutím Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Leviciach (ďalej len „okresné riaditeľstvo Policajného zboru“) sp. zn. ORPZ-LV-OPP1-P-29/2012 z 8. januára 2013 (ďalej aj „rozhodnutie o priestupku“).

2. Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že okresné riaditeľstvo Policajného zboru rozhodnutím o priestupku sp. zn. ORPZ-LV-OPP1-P-29/2012 z 8. januára 2013 uložilo sťažovateľovi pokutu vo výške 33 €, ako aj povinnosť uhradiť trovy konania vo výške 16 € pre porušenie ustanovení zákona č. 224/2006 Z. z. o občianskych preukazoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov bližšie špecifikovaných v označenom rozhodnutí. Sťažovateľ totiž nadobudol štátne občianstvo Maďarska a odmietol sa vzdať slovenského štátneho občianstva a odovzdať svoj občiansky preukaz, keďže sa naďalej cíti byť štátnym občanom Slovenskej republiky. Proti tomuto rozhodnutiu podal odvolanie, ktoré bolo rozhodnutím Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Nitre (ďalej len „krajské riaditeľstvo Policajného zboru“) sp. zn. KRPZ-NR-OPP3-103-001/2013 zo 4. marca 2013 zamietnuté a rozhodnutie o priestupku bolo potvrdené. Sťažovateľ následne podal správnu žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia krajského riaditeľstva Policajného zboru zo 4. marca 2013, ktorú Krajský súd v Nitre (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom č. k. 11 S 25/2013-56 z 30. septembra 2015 zamietol. Proti rozhodnutiu krajského súdu podal sťažovateľ odvolanie, o ktorom rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) rozsudkom sp. zn. 5 Sžo 5/2016 z 19. októbra 2017 tak, že rozsudok krajského súdu potvrdil. Tento rozsudok bol sťažovateľovi doručený 24. novembra 2017.

3. Sťažovateľ konštatujúc vyčerpanie všetkých opravných prostriedkov, resp. iných právnych prostriedkov, ktoré mu právne predpisy na ochranu jeho práv a slobôd poskytujú, ďalej uvádza, že sťažnosť podáva v lehote dvoch mesiacov odo dňa doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu a smeruje ju proti rozhodnutiu o priestupku z 8. januára 2013, ktoré bolo vydané okresným riaditeľstvom Policajného zboru, pretože toto rozhodnutie hrubo porušuje jeho základné právo zaručené mu ústavou, ako aj ďalšími medzinárodnými zmluvami. Zastáva názor, že § 9 ods. 1 písm. b) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 40/1993 Z. z. o štátnom občianstve Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o štátnom občianstve“) nie je v súlade s ním označovanými článkami ústavy,

všeobecnej deklarácie a dohovoru o občianstve, a preto ide o protiústavné ustanovenie zákona. Rozhodnutie vychádzajúce z tohto ustanovenia tak porušuje jeho „právo na štátne občianstvo, resp. ukladá pokutu bez právneho základu“.

4. Vzhľadom na uvedené sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„Základné právo [REDAKOVANÉ]... podľa čl. 5 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 15 Všeobecnej deklarácie ľudských práv a slobôd a čl. 4 písm. a) a c) Európskeho dohovoru o štátnom občianstve rozhodnutím Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Leviciach sp. zn.: ORPZ-LV-OPP1-P-29/2012 zo dňa 08.01.2013 porušené bolo.

Ústavný súd Slovenskej republiky rozhodnutie Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Leviciach sp. zn.: ORPZ-LV-OPP1-P-29/2012 zo dňa 08.01.2013 zrušuje.“

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

7. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané

zákonem, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

8. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, ak namietaným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom orgánu verejnej moci nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (porov. napr. I. ÚS 105/06, II. ÚS 66/2011, III. ÚS 155/09, IV. ÚS 35/02).

9. Právomoc ústavného súdu vyplývajúca z čl. 127 ods. 1 ústavy je vo vzťahu k všeobecným súdom limitovaná princípom subsidiarity, podľa ktorého poskytuje ústavný súd v konaní podľa čl. 127 ústavy ochranu základným právam alebo slobodám fyzických osôb a právnických osôb za podmienky, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Ústavný súd totiž pri zakladaní svojej právomoci vychádza zo zásady, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť.

10. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zistí, že ochrany toho základného práva alebo slobody, porušenie ktorých namieta, sa sťažovateľ mohol domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy, prípadne iným zákonom upraveným spôsobom pred iným súdom alebo pred iným štátnym orgánom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (medzi mnohými I. ÚS 6/04, IV. ÚS 179/05, IV. ÚS 243/05, II. ÚS 90/06, III. ÚS 42/07).

11. Podstatou účinnej ochrany základných práv a slobôd sťažovateľa je okrem iného aj opravný prostriedok, ktorý má fyzická osoba alebo právnická osoba k dispozícii vo vzťahu k základnému právu alebo slobode, porušenie ktorých namieta, a ktorý jej umožňuje odstrániť ten stav, ktorý považuje za porušenie svojho základného práva alebo slobody (I. ÚS 36/96, IV. ÚS 273/2012).

12. Ústavný súd je podľa § 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde viazaný návrhom na začatie konania. Viazanosť ústavného súdu návrhom sa vzťahuje zvlášť na návrh výroku rozhodnutia, ktorého sa sťažovateľ domáha. Ústavný súd tak môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorého označil za porušovateľa svojich práv (čl. 2 ods. 2 ústavy).

13. Sťažovateľ nasmeroval svoju sťažnosť proti rozhodnutiu okresného riaditeľstva Policajného zboru o priestupku z 8. januára 2013, vo vzťahu ku ktorému disponoval opravnými prostriedkami (odvolaním na krajskom riaditeľstve Policajného zboru a žalobou v správnom súdnictve, o ktorej rozhodovali všeobecné sudy – krajský súd i najvyšší súd). Všetky tieto opravné prostriedky sťažovateľ aj využil. Sťažovateľ kvalifikovane zastúpený advokátom však v petite svojej sťažnosti nenamieta konečné súdne rozhodnutie v jeho veci, t. j. rozhodnutie najvyššieho súdu, ale rozhodnutie prvostupňového orgánu – okresného riaditeľstva Policajného zboru.

14. Ústavný súd v nadväznosti na uvedené konštatuje, že poskytnutie ochrany v prípade potenciálneho porušenia dotknutých článkov ústavy v danom prípade spadalo do právomoci nadriadených orgánov, čo vylučuje právomoc ústavného súdu. S ohľadom na uvedenú skutočnosť, ako i na to, že ústavný súd je viazaný návrhom na začatie konania v zmysle § 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde, bola sťažnosť sťažovateľa odmietnutá pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

15. Pretože sťažnosť sťažovateľa bola ako celok odmietnutá, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími jeho požiadavkami uvedenými v petite sťažnosti,

rozhodovanie o ktorých je podmienené vyhovením sťažnosti v časti požadovaného vyslovenia porušenia základných práv alebo slobôd (čl. 127 ods. 2 ústavy), k čomu v tomto prípade nedošlo.

16. Nad rámec uvedeného ústavný súd k námietke sťažovateľa o nesúlade § 9 ods. 1 písm. b) zákona o štátnom občianstve s ním vymedzeným článkom ústavy poznamenáva, že sťažovateľ nie je oprávnenou osobou na podanie návrhu podľa čl. 125 ústavy. V konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy zas ústavný súd neposkytuje abstraktnú ochranu ústavnosti ani neoveruje súlad ustanovení zákona s dotknutými článkami ústavy a jej princípmi, ale zameriava sa na preskúmavanie konkrétneho prípadu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. marca 2018